БИРИНЧИ ДӘФӘ АНКАРАДА ТҮРК ГАДЫНЛАРЫНЫН

8 МАРТ БА Ј Р А М Ы

21 -чи ил феврал ајы иди. 1919 илдән бәри чалышмагда олан Анкара түрк коммунист партијасы гүввәтләнмиш Москвадакы коммунист интернасионалы "коментерин"илә әлагә бағламышды. Анадолу ичәриләриндә бир чох вилајәтләрдә өјәкләр тәшкил олунмушду. Феврал ајынын ахырларында коментерин гадынлар секторунда Клара Сеткин јолдашын имзасы илә 8 март гадынлар бајрамыны нә чүр кечирмәк лазым келдинә көрә бир тә"лиматнамә алмышдыг. Бу тә"лиматнамәдә капиталист өлкәләриндә гадынлар өз инсаны һаглары-ны тәләб етмәк шүарлы алтында кечирилмәлидир. Анкарада исә ишсиз гадынларын сајы кетдикчә артмагда иди. Иллердән бәри әрләрини, оғулларыны мүһарибәдә итирмиш олан түрк гадынларынын һәјаты чох ағыр иди. Иш тапмаг исә гејри мүмкүн иди. Узун илләр давам едән мүһарибәләрдән сонра Антанта дөвләтләри түркијәни там мәһв етмәк Станбулин вә анадолунун чәнуб һиссәләрини ишғал етмишдиләр. Анкарада тәшкил олунан истиглал мүһарибәси нәтичәсиндә мејдана келән"бөјүк миллет мәчлиси" һөкүмәти дә бөјүк Ленинин көмәји сајәсиндә харичи душманлара мүбаризәни давам етдирирди. Бу заманларда Советләр өлкәсиндән кәлән көмәји Кара дәниз саһилиндән Анкараја гәдәр чијинләриндә силаһ вә әскәри ләвазиматы дашыјан фәдакар түрк гадынлары әмәле кәлмишди. Бу гадынлар өз әрләри вә оғуллары вә гардашлары илә бирликдә душмәнә һүчум едирдиләр. Бу вахт түрк гадыны

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

һеч бир ичтимаи һүгуга малик дејилди. Фәгәт вәтәни мудафиә етмәк дујғусу она вичданынын бахш етдији бир һаг иди. Бәли һаман бу дәврдә түрк гадынларынын инсани вә ичтимаи һагларыны танијан бир тәшкилат коммунист партијасы иди. Коммунист тәшкилаты кениш халг күтләси арасында бөјүк бир гүввә олараг сүр"әтлә јајылмагда иди. 21-чи илдә түрк буржуазијасынын әлилә кара дәниздә боғдурулан түрк коммунистләри Мустафа Субһи вә онун 14 силаһдашлары фачиәли бир суретдә һәлак олдулар. Бу һадисә исә кениш суретдә дәрин нифрәтлә гаршыланды. Бундан башга Анкарадакы мәркәзи коммунист тәшкилаты үзвләриндән 18 коммунист һәбсә алынды. Бәли бу кими фечи дөзүлмәз һадисәләр биз коммунист гадынлары чох әсәбиләшдирмишди. Бир тәрәфдән буржуа чәлладларына гаршы протосто етмәк дикәр тәрәфдән ишсиз гадынларын ағыр вәзијјәтини јүнкүлләшдирмәк үчүн лазымы тәдбирләри көрмәк мәгсәдилә коммунист Сүлејман Сәлим јолдашын Анкара кәнарындакы бағында гадынларын үмуми ичласыны кечирдик

8 март бејнәлхалг гадынлар бајрамынын әһәмијјәтини шәрһ едән коммунист Шәриф Манатов јолдашын мә"рузәси олду.

2-чи мәсәлә гадынларын күзәранын јүнкүлләшдирмәк, онлары ишлә тә"мин етмәк үчүн гадынлар тәшкилаты сечилди. Әввәлчә һазырланмыш низамнамә тәсдиг едилди. Сонра бөјүк милләт мәчлисинә үмуми түрк гадынлары адындан коммунистләрә Мустафа Субһи вә јолдашларына көстәрилән вәһшиликләрә гаршы протесто едилди. Гадынлар тәшкилатының Анкарада биринчи дәфә кечирдикләри 8 март бајрамы түрк коммунист һәрәкаты тарихи сәһифәсиндә шәрәфли гејд едилди.

РАҺИМӘ СЕЛИМОВА.

ЧӘМИЛӘ НОВШИРВАНОВА.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI